

Ministerul Educației Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Biblioteca Științifică

COLLOQUIA PROFESSORUM, Ediția a V-a, cu genericul
Tradiție și inovare în cercetarea științifică

SECȚIUNEA
BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ ÎN SISTEMUL NECESITĂȚILOR INFORMAȚIONALE
ALE STUDENȚILOR ȘI CADRELOR DIDACTICE

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ – O PRIVIRE ÎN VIITOR

SILVIA CIOBANU, ȘEF SERVICIUL MARKETING. ACTIVITATE EDITORIALĂ BS USARB
SILVIA_CIOBANU@MAIL.RU

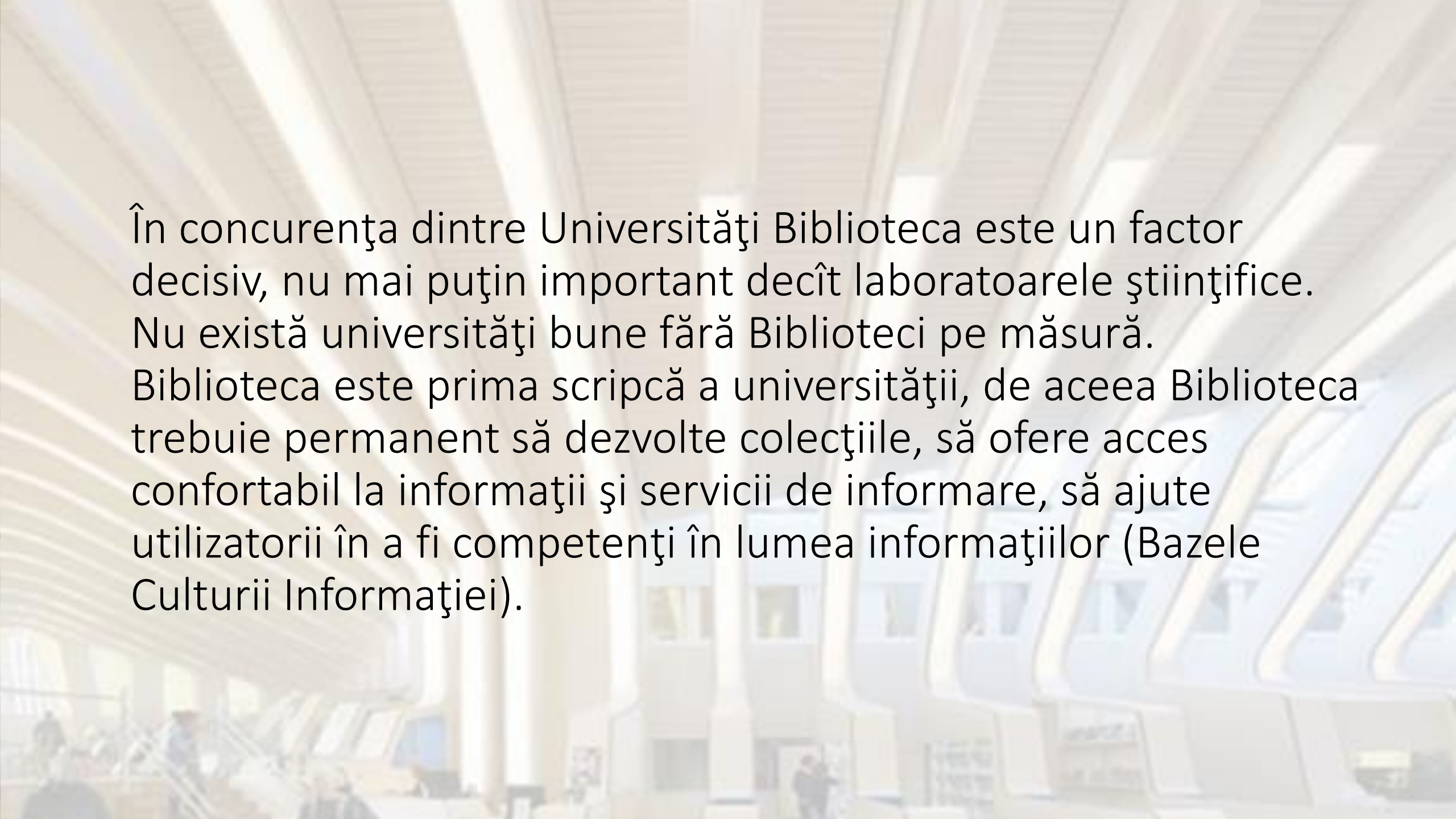

Biblioteca nu este numai un depozit de documente.

Ea are nevoie de instrumente moderne pentru ca informațiile întreținute să fie utilizate.

În bibliotecă utilizatorii vin pentru schimbul de idei, aici se întâmplă transferul de cunoștințe.

Schimbările în Bibliotecă sînt ca noi renașteri și este un proces continuu.

În concurența dintre Universități Biblioteca este un factor decisiv, nu mai puțin important decât laboratoarele științifice. Nu există universități bune fără Biblioteci pe măsură. Biblioteca este prima scripcă a universității, de aceea Biblioteca trebuie permanent să dezvolte colecțiile, să ofere acces confortabil la informații și servicii de informare, să ajute utilizatorii în a fi competenți în lumea informațiilor (Bazele Culturii Informației).

Crearea unui mediu educațional și de cercetare atractiv

Cititorii noștri vor să se simtă confortabil în bibliotecă, să aibă acces total la colecții, un mobilier confortabil, tehnică de ultimă generație: PC, table interactive, cititoare, proiectoare moderne etc., WI-FI cu acces nelimitat, bibliotecarii – sistemul antifurt, iluminare și temperatura comodă, aer proaspăt.

Ei doresc să aibă o cafenea unde ar putea sta la o ceașcă de cafea sau ceai și o sesiune de chat cu prietenii.

Unii ar dori chiar locuri de muncă sau zone personalizate, zone fără zgomot cu fotolii comode,

zone pentru discuții,

zone pentru ocupații în grupuri.

Sperăm că vom avea în curînd.

Ar fi de dorit acum căci tehnologiile avansează rapid.

Spațiile. Reamenajarea lor.

Spațiile au fost și rămân pe viitor foarte importante. În arhitectura modernă de bibliotecă tendințele sînt de a rezerva mai puțin spațiu pentru resurse și mai mult spațiu pentru utilizatori. Noi nu vom putea pune încă multă vreme problema construirii unor spații noi, dar reamenajarea spațiilor existente poate fi făcută.

Videoconferință

Universitatea din Malta

Universitatea din Tennessee Tech

Universitatea din Florida

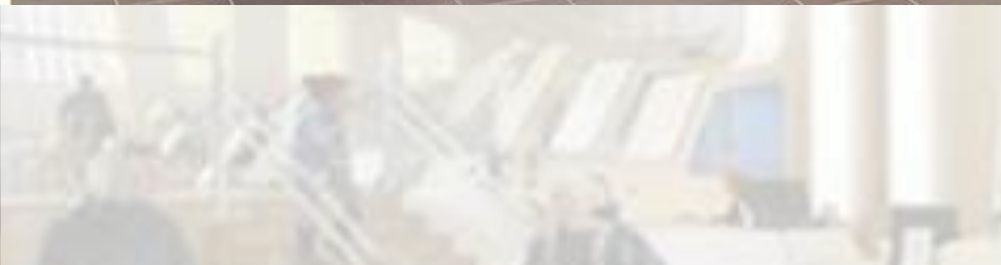
British Library – tradițional și virtual în același spațiu

Utilizatorii care adorm în bibliotecă au fost considerați întotdeauna de bibliotecari ca fiind o mare problemă. Or, un studiu, efectuat în anul 2010 la University of California at Berkeley, sugerează că dormitul înainte de începutul procesului de învățare îmbunătățește performanțele!

Biblioteca Universității Caisa Helsinki

9 etaje, 3 etaje subterane, depozit. Alții vin de dimineață și rezervează locuri.

Cea mai solicitată bibliotecă din oraș.

Întotdeauna mulți utilizatori, fiecare se aranjează cum îi este mai comod.

S-ar putea de practicat și **Roadshow** – Biblioteca în acțiune - bibliotecarii cu laptop-urile și ecranul de proiectare se duc în cafeneaua studențească pentru a-i ajuta pe studenți în căutarea informațiilor.

co-working – spații comune de lucru

- Bibliotecile pot să se dezbaiere de spații. Se propune de reamenajat biblioteca în *co-working – spații comune de lucru*, alții – în centre informaționale, schimbând cărțile cu computerele, care la rândul lor tot vor fi de prisos fiind schimbate cu tablete și smartphoane. Biblioteca ca spațiu fizic va fi inutilă.

BŞ USARB on-line

Viitorul în on-line aparține celor care investesc creșterea vizibilității

10 pași

- 1. Comunicate de Presă**, plasate pe web. Este o strategie de marketing care funcționează din cele mai vechi timpuri. Are efect pozitiv și la optimizarea pentru motoarele de căutare și oferă posibilitatea clasificării pe cuvinte cheie.
- 2. Blogging**. Sporește vizibilitatea imaginii instituției. Provoacă optimizare pentru motoarele de căutare și sînt un element de social-media.
- 3. Rețelele Sociale**, care au explodat în ultimii ani, iar motoarele de căutare le dau o mare importanță: LinkedIn, Twitter, Facebook ș.a.
- 4. Articole** – popularitate imensă a activității, dar, dincolo de motorul de căutare, articolele trebuie să conțină responsabilitatea înaltă a autorului și recenzia calificată a experților.
- 5. SEO** (Optimizare pentru motoarele de cautare). Toate acțiunile de marketing au o componentă de SEO. Însă aici se discută de suita de lucruri obligatorii care trebuie făcute pentru un site: titluri, paragrafe, headere, stil de scris, linkuri interne, externe, etc.

6. Newsletter-ingul, aplicat regulat (cât mai intens), sporește: vizibilitatea și elementul de branding; numărul de beneficiari potențiali, care mai presus de atât sînt și controlați în procesul de comunicare.

7. Video. O experiență foarte interesantă este producerea și popularizarea materialelor video prin *YouTube, Vine, Instagram*.

8. Marketing Viral. Transmiterea de la utilizator la utilizator. Materialul produs se distribuie gratuit la mii de utilizatori. Importante sînt doua lucruri: subiectul și canalele de distribuție.

9. Semnătura din e-mail-uri. Folosirea zilnică a informațiilor care se cer a fi popularizate.

10. Folosirea marilor site-uri ca promotoare: Flickr, Instagram - pentru poze, **Youtube, Vine, Instagram** - pentru materialele video.

LIBRARY 3.0 ↔ BS USARB

LIBRARY 3.0 ARE NEVOIE DE BIBLIOTECARI CU ABILITĂȚI TEHNOLOGICE AVANSATE.

Utilizatorii bibliotecii caută modalități mai eficiente de a obține informații și biblioteca trebuie să se schimbe rapid. Bibliotecarii trebuie să utilizeze tehnologiile moderne cu scopul de a ajunge mai rapid la utilizatorii secolului XXI.

Biblioteca 3.0 este centrată pe utilizator și este o completare virtuală a bibliotecilor cu spații fizice. Biblioteca viitorului va fi **high-tech-ul** Bibliotecii contemporane cu posibilitatea de a fi cu utilizatorul oriunde și oricând - ***Biblioteca de buzunar***. Bibliotecile mobile și virtuale sînt noua generație de biblioteci, spre care trebuie să tindem zilnic.

BIBLIOTECARUL TREBUIE SĂ ȘOFEZE LA PERFECȚIE NOILE TENOLOGII:

să cunoască cum să obțină informațiile solicitate și să le pună la dispoziția utilizatorului fără a fi preocupat de locația lui;

să folosească căi alternative de a furniza informații în cazul în care un mijloc de comunicare nu reușește;

să fie pregătiți pentru învățare pe tot parcursul vieții. Dezvoltarea profesională continuă este parte componentă a muncii zi cu zi.

AVALANȘA MOBILĂ A DAT BUZNA PESTE BIBLIOTECI.

- Practic toți utilizatorii noștri folosesc tehnologiile mobile. **Se simte necesitatea de a vedea site-ul bibliotecii cu aplicații pentru ecranul mobil.**
- **Conturile din rețelele sociale se pot vizualiza pe mobil**
(dacă este internet sau WI-FI)
- Utilizarea web-ului a crescut odată cu creșterea numărului de dispozitive de calcul mobile portabile, cum ar fi IPAD-ul sau telefoane inteligente ca IPhon-ul.
- **WebOPACul mobil este un pas important pentru biblioteca noastră. Așteptăm cu nerăbdare implementarea Programului MISISQ (Modern Information Services for Improvement Study Quality) pentru a lucra cu instrumentul WebOPAC pe bune și efectiv, care permite împrumutarea, rezervarea, restituirea documentelor în colecții, descărcarea celor electronice și multe alte operațiuni.**

Modern Information Services for Improvement Study Quality

Pila noastră pentru succesul apropiat este Poiectul: **Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor, preconizat pentru perioada 01/12/2013 - 30/11/2016 , cu acronimul: MISISQ.**

Scopul principal - crearea e-Bibliotecii pentru comunitatea academică a Republicii Moldova, care va susține procesul de instruire și de cercetare conform cerințelor internaționale.

- Va fi creat și integrat în **Sistemul Informațional de Bibliotecă** și implementat în șapte universități din Republica Moldova, inclusiv în BȘ USARB.
- **Obiectivul principal** este crearea e-repozitoriului instituțional pentru studii și cercetare în calitate de produs arhivat și oferit în acces deschis pentru utilizatori.
- **Alt obiectiv** este de a ridica nivelului de alfabetizare informațională al studenților și cercetătorilor, care va permite utilizarea efectivă și eficientă a resurselor informaționale și îmbunătățirea comunicării internaționale științifice.

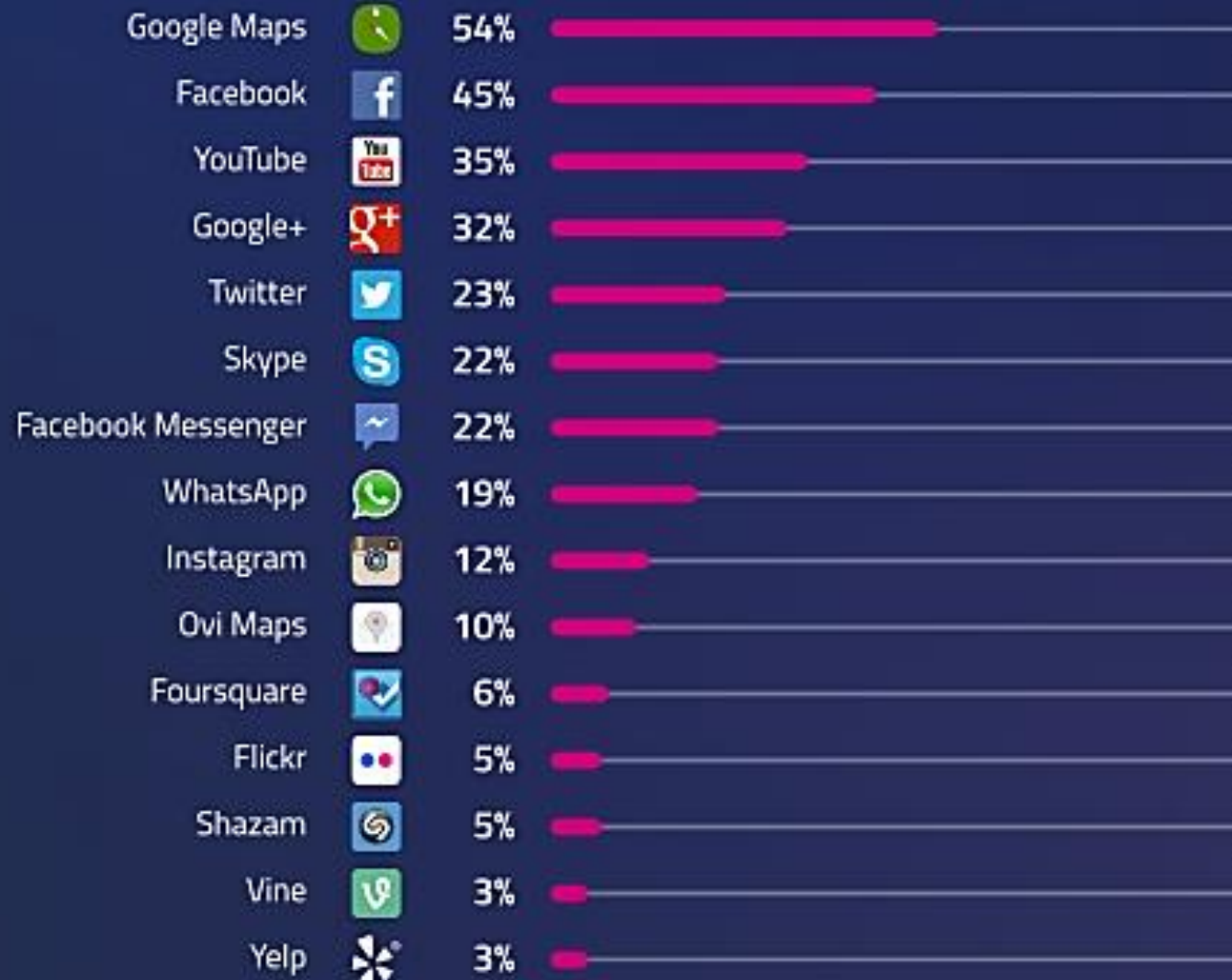
Vor fi organizate cursuri de alfabetizare informațională în scopul instruirii formatorilor, care pe viitor vor oferi cursuri suplimentare pentru studenți în conformitate cu curriculum-ul de studii sau în baza liberei alegeri a studenților.

În final proiectul va asigura studenților din Republica Moldova șanse egale de participare la programe internaționale de schimb de studenți. Personalul Bibliotecii va crește abilitățile sale profesionale în timpul workshop-urilor, vizitelor de studiu etc., care le vor permite să se integreze în comunitatea profesională internațională.

BŞ USARB ↔ APLICAȚII MOBILE

15 aplicații globale de top

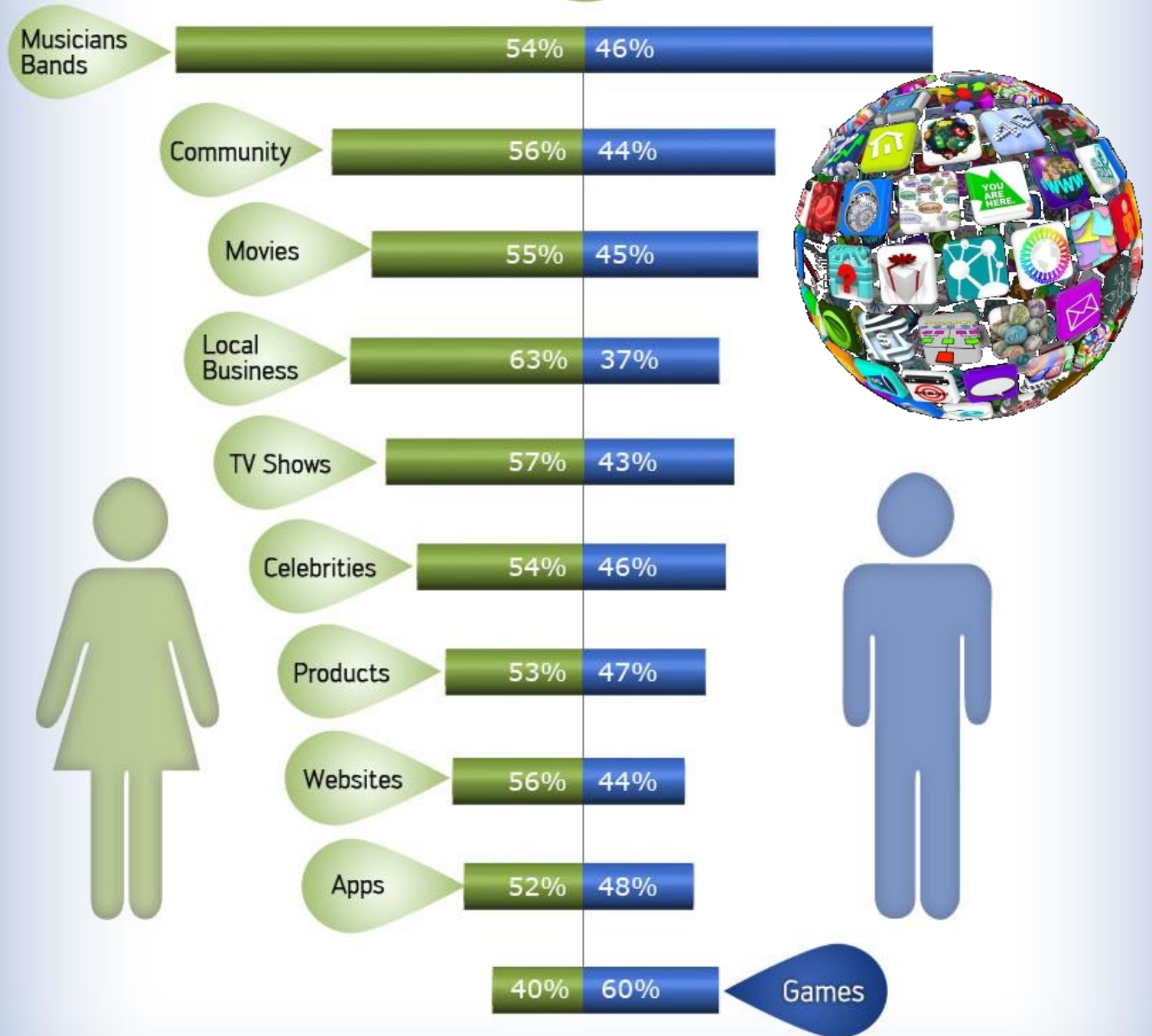

FACEBOOK - CEL MAI MARE, MAI FLEXIBIL, MAI PROTEJAT, MAI CURAT SITE DE SOCIAL NETWORKING

- 1,23 mlrd utilizatori
- 57% femei 43% bărbați
- 405 min. uzuri lunar pe net
- 94% de TOP brand-uri aplică Facebook în promovare

Ce informații
utilizează
zilnic partea
feminină și
partea
masculină?

- Cert e că în comparație cu Odnoklassniki și VKontakte, Facebook dispune de cele mai bune filtre de depistare a conturilor dublicate sau false, iar asta înseamnă că numărul lor este foarte apropiat de cel real.
- Facebook este un site de social networking permanent în creștere furtunoasă de-a lungul anilor. Este una dintre cele mai populare site-uri sociale din întreaga lume.
- Facebook Mobile - este viitorul. Peste 200 milioane de utilizatori de telefonie mobilă de azi sînt prezenți aici.
- Facebook anunță în mod constant mai multe comunicate și upgrade-uri pentru cele mai populare aplicații de Android și iPhone. Acestea sînt tot mai mult și mai mult în cerere, în special în rîndul utilizatorilor tineri, care ne sînt și utilizatorii noștri.

Instagram

Instagram este una dintre cele mai populare aplicații mobile acum.

Patru pași pentru a realiza în Instagram:

- Imagini de înaltă calitate.
- Posibilități de decupare, suprapuneri, etc., de bun gust și estetic plăcut.
- Video Instagram.
- Integrarea cu alte platforme: Facebook și Twitter. Conținutul este văzut mai larg.

Promovarea brand-ului bibliotecii alături de Flickr este viitorul apropiat.

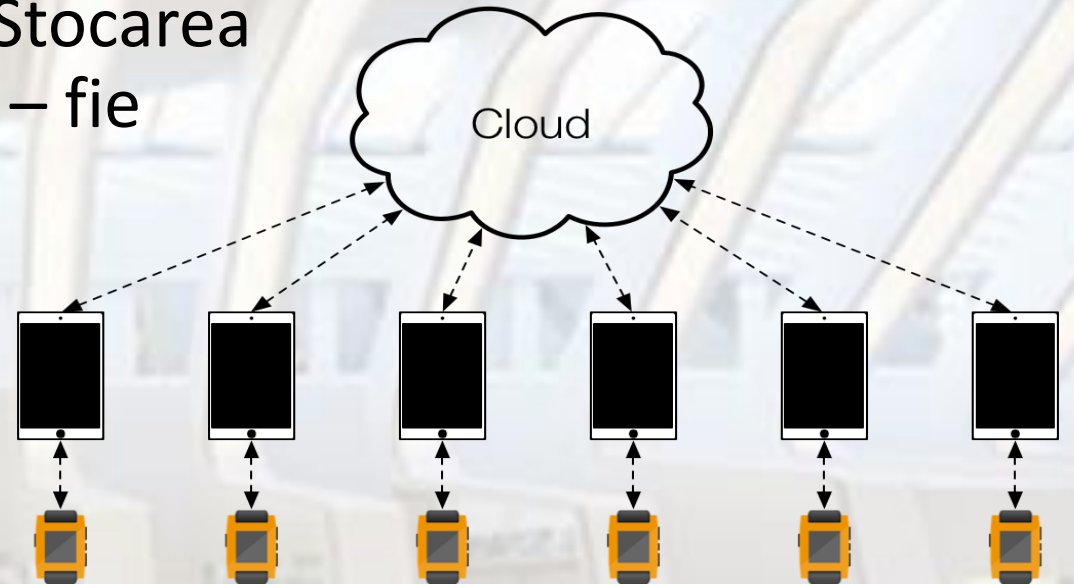
- **Cloud** este noua generație a tehnologiei informației. Cloud computing, de asemenea, cunoscut sub numele de "The Cloud ", este o platformă extrem de practică de acces rapid la hardware-ul și software-ul de pe Internet, în plus o gestionare ușoară și non acces.

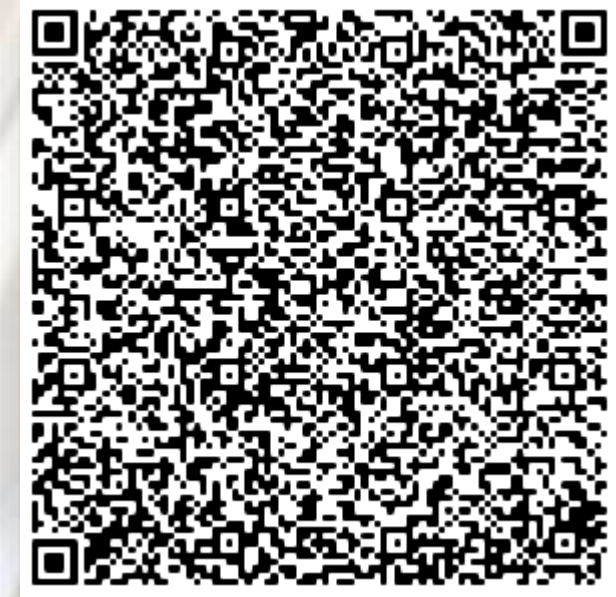
Cloud computing

- Stocarea și accesarea de date și programe de pe Internet, în loc de hard disk-ul computerului. Un server - fermă a internetului, nor pufos Cumulonimbus alb, care acceptă conexiuni și informații care plutesc.
- Accesarea datelor este rapidă și ușoară. Stocarea datelor se efectuează de la rețele diferite – fie domiciliu, fie birou.

Pentru a fi în Cloud este nevoie de a te înregistra.

- Un cod **QR** este un cod de bare sub forma unei matrici (sau cod bidimensional), care poate fi citit de scanere mobile pentru coduri de bare, de telefoane mobile dotate cu cameră sau de smartphone-uri. Codul constă în module negre aranjate într-un patrat pe fond alb. Informația codată poate fi un simplu text, o adresă de internet sau orice alte date. Originar din Japonia, unde a fost creat de compania Denso-Wave în anul 1994, codul QR este unul din cele mai populare coduri de bare bidimensionale. QR reprezintă inițialele de la cuvântul QuickResponse=RăspunsRapid, așa cum creatorul lui a intenționat ca să decodezi conținutul lui în timp foarte scurt. Ca să vă creați propriile voastre coduri QR accesați pagina www.biggu.com/qr. Aplicația se creează pentru iPhone, iPad și iPod Touch.

- [!\[\]\(746d018fdf6ab02bf5fb7681133e8b29_img.jpg\)](http://www.qrcode.cx/ "QR Code Generator")

- Bibliotecă mobilă din Kiev pentru deținătorii de smartfoane și tablete.
- Rafturi virtuale cu cărți virtuale pe cotorul cărora a fost aplicat codul QR, care permit descărcarea cărților pe suportul mobil pri WI-FI și care sînt ajutați de bibliotecarii mobili.
- A fost promovată și o campanie de colectare de cărți tradiționale pentru bibliotecile din sate: o carte tradițională pentru 500 virtuale.

Vine

- Viță de vie - o aplicație mobilă care vă permite să creați video în timp de 6 secunde. Deținută de Twitter din octombrie 2012. Serviciul a fost deschis pentru public în ianuarie 2013. Din aprilie 2013 a devenit aplicație gratuită și cea mai descărcată din App Store iOS.
- Nu este integrată în Twitter, dar de acolo, se pot adăuga "prieteni".

Echipa Unified Social SUA a examinat de ce companiile îndreaptă publicitatea socială spre telefonie mobilă.

- Studiul a constatat ca 40 % din informațiile din **YouTube** vin de la mobil. Tabletele vor eclipsa computera personală posibil chiar în 2015.
- Utilizarea **Pinterest** mobil a crescut cu 60%
- 79 % din utilizatorii de telefoane mobile folosesc **Twitter**-ul zilnic.
- În multe țări, utilizatorii de rețele sociale utilizează dispozitive mobile ca punct de acces principal.
- Vizualizări informații de pe **LinkedIn** telefonie mobilă a crescut la 250 % în 2013.
- De asemenea, studiul a descoperit că utilizatorii de telefoane mobile au partajat conținut mai des decât utilizatorii de desktop. De exemplu: conținut mobil **Pinterest** este împărtășit de 3 ori mai mult. Utilizatorii de **Twitter mobile** sînt cu 66% mai mulți. Utilizatorii **Facebook** mobile au crescut cu 39%.

Promovarea eficiență a resurselor este o altă cale spre atenția utilizatorilor.

În mai 2012 Carnegie UK Trust a efectuat un sondaj privind viitorul bibliotecii, care demonstrează că oamenii au o închipuire foarte vagă despre serviciile și posibilitățile oferite de biblioteci.

45 % dintre respondenți susțin că oportunitatea de a căuta sau a rezerva cartea on-line va face în viitor biblioteca mai atractivă pentru ei și va spori gradul de utilizare a serviciilor bibliotecare.

Aceasta în timp ce majoritatea bibliotecilor în SUA oferă deja, de mai multă vreme, acest serviciu. Aceeași descoperire a făcut și sondajul OCLC Percepția bibliotecii și a resurselor bibliotecare, care a demonstrat că oamenii nu înțeleg că o bibliotecă poate fi mai mult decât o colecție de cărți.

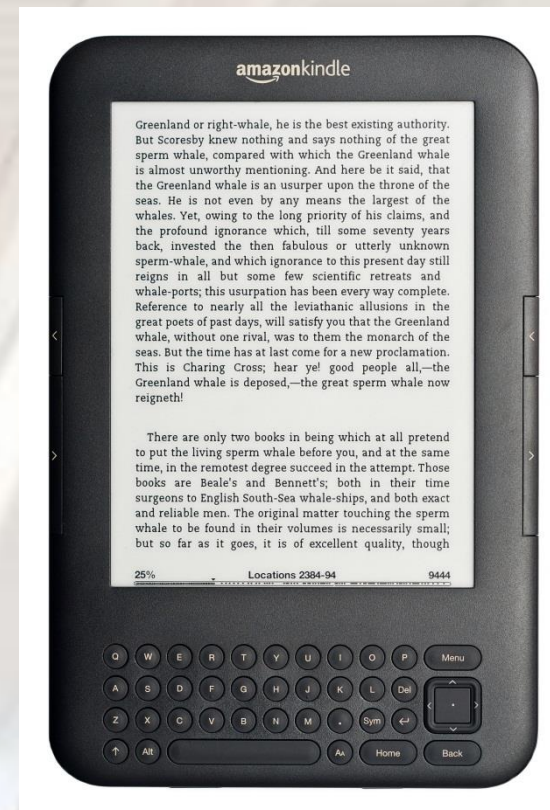
Bibliotecarii din Occident deja încep să înțeleagă esența mesajului lui Umberto Eco, expus în discursul ținut în Academia Italiană, intitulat „De la internet la Gutenberg ” „Nu sperați că veți scăpa de cărți”.

Bibliotecile din țările dezvoltate, unde populația are acasă tehnologii și acces la internet și unde accesul la internet în biblioteci nu mai este o atracție, sînt în fața întrebării: „Ce urmează?”

Noi însă urmează să parcurgem această cale. Potrivit statisticilor, doar 50 % din populația R. Moldova dispune de acces la internet. Dar deja de pe acum trebuie să potrivim bine balanța între promovarea cărții și a lecturii, promovarea informației, promovarea serviciilor.

În ultimii 30 de ani istoria bibliotecii a cunoscut numeroase proiecte, planuri și uneori doar vise: Catalogul OPAC, Catalogul partajat, Biblioteca 2.0, 3.0, Referințele virtuale (Întreabă bibliotecarul), Informatizarea Bibliotecii, Cărțile electronice, Biblioteca electronică, e-book, e-library. Bibliotecarii au jucat un rol important în revoluția digitală din ultimele cîteva decenii.

Dar tehnologiile avansează pentru a promova aceste servicii electronice, cum ar fi Amazon cu Biblioteca de împrumut pentru posesorii de Kindle.

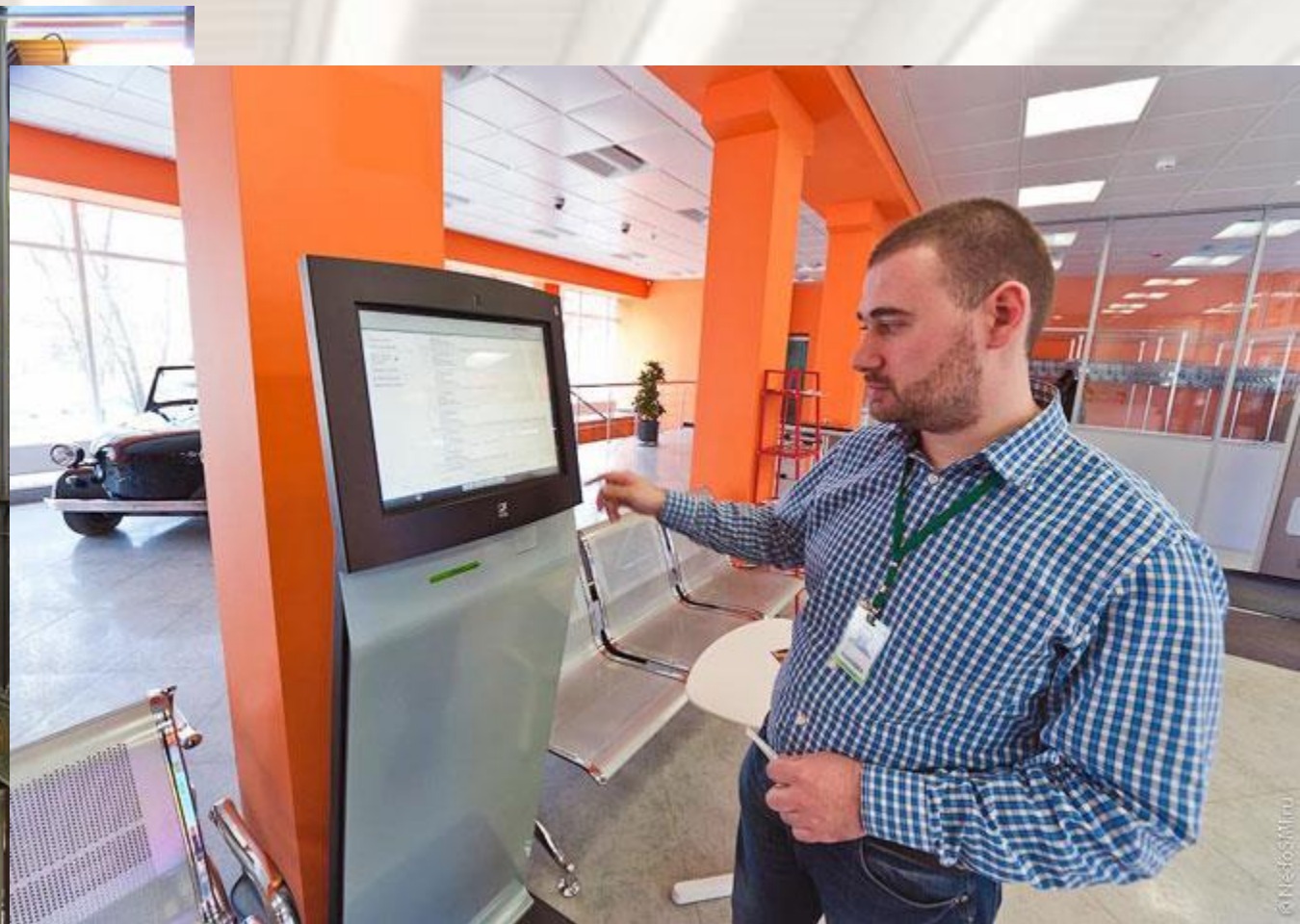
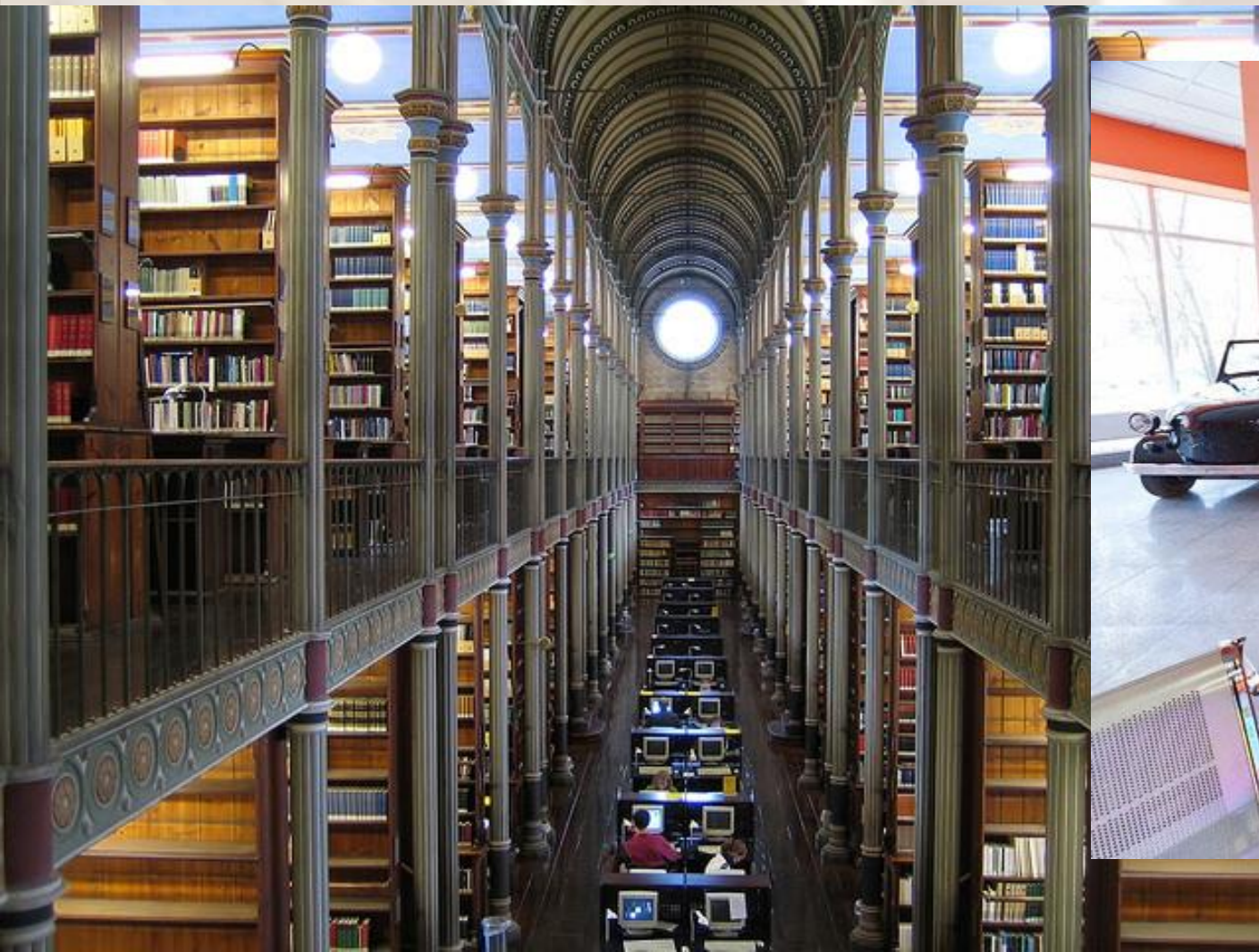

Una dintre atracțiile principale pentru utilizatorii bibliotecilor din ultimul timp a devenit împrumutul cărților electronice. Există deja politici bine stabilite privind împrumutul lor. Unele biblioteci le împrumută pentru o perioadă de trei săptămâni pentru a fi utilizate de pe cititoare electronice, gen Kindle, Nook, iPhone, iPad etc.

Perioada de utilizare expiră odată cu expirarea termenului de împrumut, ca și în cazul cărților tradiționale. Cărțile electronice pot fi împrumutate în același timp de o singură persoană. Dar bibliotecarii trebuie să fie conștienți că există probleme cu care noi încă urmează să ne ciocnim.

Cărțile electronice nu vor fi niciodată a bibliotecilor. Compania „Harper Collins”, unul dintre liderii mondiali ai industriei de editare, a anunțat, de exemplu, că o carte poate fi împrumutată numai de 26 de ori după care va trebui cumpărată o nouă licență.

Progresele in domeniul tehnologiei transformă radical bibliotecile, devenind ultra-moderne, utilizând diverse idei inovatoare.

Cărțile din automat vin în containere și sînt repartizate tot de bibliotecari

Bîntuie părerea că cărțile tradiționale vor „muri”. Cărțile electronice devin tot mai populare, revistele academice trec la formatul electronic iar Google digitizează toată colecția literaturii universale.

E aproape ziua cînd orice carte o vom putea deschide cu o simplă apăsare pe tastă. Atunci ce va fi cu Biblioteca, funcțiile căreia sînt, păstrarea, organizarea, comunicarea? Colecțiile Google și Amazon sînt cu mult mai bogate decît cele mai mari colecții de bibliotecă.

Majoritatea revistelor academice sînt adunate în astfel de edituri cum ar fi Elsevier și Springer. O parte din tipăriturile digitale vor rămîne cu plată. **Și atunci biblioteca va fi acel organ care va subsidia accesul la colecțiile digitale. Poate că mișcarea ACCES DESCHIS - Open Acces va micșora prețul acestor ediții.**

- Personalul din biblioteci poate fi concediat
- Bibliotecile pot să economisească multe finanțe prin dispariție: cheltuieli pentru colecții, spații, personal, etc.

Necătînd la această prognoză tristă, biblioteca are cîteva funcții, care sînt necesare și în lumea digitală: stocarea, prelucrarea, ghidarea și căutarea informației. Mai ales acum, cînd cărți și reviste se editează mai multe decît în trecutul istoric.

Cineva trebuie să urmărească, să adune, să sistematizeze informația. Să găsească anume acele documente, acele site-uri, acele rețele, bloguri care conțin informații necesare pentru studiul universitar.

Funcțiile bibliotecii sînt încă actuale și necesare.

- Există însă concurență și foarte serioasă ca de exemplu Google, care îmbrățișează tot internetul și GoogleBooks, care scanează și colectează mai mult de 130 de milioane de cărți din literatura universală, sau Google play – care propune mai mult de 4 milioane de filme, înregistrări, cîntece. Google Academic – majoritatea edițiilor academice.
- Ghidarea se efectuează de agregatorii care apreciază conținutul, scriu recenzii etc. Și cele mai multe referințe pot fi găsite în Google și Wikipedia.

- Dar după Bibliotecă avem cunoștințe și practică. Bibliotecarul poate înțelege ce vrea cititorul, chiar și atunci când el singur nu știe ce.
- Bibliotecarul are reputație. Biblioteca se asociază cu un stoc mare de cunoștințe și abilități de căutare chiar și a imposibilului. Majoritatea n-ar fi fost ceea ce sînt fără Bibliotecă.

Нил Гейман, scriitor-fantast, scrie:

Biblioteca nu trebuie să se transforme în altceva. Internetul este o lume a informației, care în marea ei parte nu este corectă, sau poate corectă dar nu anume acea de care utilizatorul are nevoie. Dacă înainte bibliotecarul dispărea în pustiu și se întorcea cu un boț de aur, acum el dispare într-o pădure imensă și se întoarce cu unicul măr găsit anume de el pentru utilizator. Cineva trebuie să controleze și să verifice munca agregatorului și să-l îndrepte pe utilizator spre informația corectă, veridică, cineva trebuie să ghideze informațiile, să găsească linkul util.

Dacă biblioteca nu va fi susținută financiar de către fondator va dispărea și funcția universității ca cumulator de cunoștințe specializate și notebook-ul, tableta sau Ipad-ul vor substitui Biblioteca universitară. Păcat...

ȘI TOTUȘI, TREBUIE SĂ FIM OPTIMIȘTI.

DIRECȚIILE BIBLIOTECII UNIVERSITARE PE VIITOR:

- Plasarea informațiilor în nori
- Sisteme de căutare atotcuprinzătoare
- Traducere automată și interpretarea informației
- Spații multimedia multiformat
- Cititoare digitale
- Biblioteca – muzeu
- Centru multimedia
- Depozit senzațional
- Cluburi pe interese
- Centru cultural

Mulțumesc!